

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobkyně:
IČ:
sídlem
zastoupena Mgr. Václavem Voříškem
advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, 160 00 Praha

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2017, č. j. JMK 54070/2019, sp. zn. S-JMK 37076/2019/OD/Kš

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2017, č. j. JMK 54070/2019, sp. zn. S-JMK 37076/2019/OD/Kš, a rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice ze dne 10. 1. 2019, č. j. 209805/2017-14, se *zrušují* a věc se *vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků *nemá právo* na náhradu nákladů soudního řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Městský úřad Židlochovice („městský úřad“) uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku provozovatele vozidla, jehož nezjištěný řidič nedodržel nejvyšší

povolenou rychlost v obci. Podle žalobkyně se přitom městský úřad dopustil mnoha procesních i hmotněprávních pochybení. A žalovaný, který zamítl podané odvolání, je nenapravit. Ve správním řízení ovšem žalobkyni zastupoval spolek, který v té době nebyl zapsán v příslušném rejstříku. Krajský soud se proto zabýval otázkou, jaký to mělo vliv na zákonnost rozhodnutí správních orgánů a řízení, které vedly.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Městský úřad vydal dne 16. 10. 2017 pod č. j. 209805/2017-4 příkaz, kterým žalobkyni uznal vinnou ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“). Tohoto přestupku se žalobkyně dopustila tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistila, aby řidič při užití jejího vozidla na pozemní komunikaci dodržoval své povinnosti a pravidla silničního provozu. Automatizovaný technický prostředek, používaný při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy, totiž zjistil, že dne 15. 6. 2017 v odpoledních hodinách řidič vozidla, jehož provozovatelem je žalobkyně, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci na ulici Brněnská 88 v Holasicích. Na místě, kde mohl jet rychlostí nejvíce 50 km/h, jel rychlostí 64 km/h (po odečtení odchylky 61 km/h). Totožnost řidiče se městskému úřadu zjistit nepovedlo. Žalobkyni uložil pokutu ve výši 1.500 Kč
3. Dne 25. 10. 2017 městský úřad obdržel odpor, který o den dříve podala paní Š. Š. v pozici předsedkyně spolku se sídlem Přílohou byla prostá kopie plné moci, kterou žalobkyně Asociaci zmocnila ke svému zastupování v předmětném řízení. Městský úřad následně Asociaci zaslal výzvu, ve které ji vytkl, že ji plná moc řádně neidentifikovala. Vyzval ji ke sdělení, ve kterém veřejném rejstříku je Asociace zapsána a jaké je její identifikační číslo. Asociace na výzvu odpověděla, že ještě není zapsána v žádném veřejném rejstříku, ale jedná prostřednictvím pana V. Z. Městský úřad zaslal výzvu také žalobkyni. Upozornil ji, že Asociace není zapsána v žádném rejstříku a tudíž nemá právní osobnost. Vyzval žalobkyni ke sdělení, zda za těchto okolností chce být i nadále Asociací zastoupena. Podle obsahu spisu žalobkyně na tuto výzvu nereagovala.
4. Městský úřad přesto pokračoval v řízení. Jeho výsledkem bylo rozhodnutí ze dne 10. 1. 2019, č. j. 209805/2017-14 („rozhodnutí městského úřadu“), kterým městský úřad uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku provozovatele vozidla podle § 10 zákona o silničním provozu. Uložil jí za to pokutu ve výši 1.500 Kč.
5. Proti rozhodnutí městského řádu podala žalobkyně odvolání. Opět prostřednictvím Asociace. Odvolání ze zaručeným elektronickým podpisem pana V. Z., bylo odesláno z datové schránky společnosti Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 4. 2019, č. j. JMK 54070/2019, sp. zn. S-JMK 37076/2019/OD/Kš („rozhodnutí žalovaného“) odvolání zamítl a potvrdil rozhodnutí městského úřadu.

III. Obsah žaloby

6. Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, ve které vznáší několik námitek. Nejprve namítá, že došlo k pochybení, pokud Městská policie Židlochovice měřila rychlost v obci Holasice, aniž by tyto dvě obce uzavřely

veřejnoprávní smlouvu. Městská policie proto neměla pravomoc měřit rychlost v obci, která není jejím zřizovatelem.

7. Žalovaný podle žalobkyně neprovedl řádnou úvahu o výši sankce. Vůbec se nevyjádřil k polehčujícím okolnostem, kterými jsou to, že nedošlo k nehodě, přestupek byl spáchán za dobré viditelnosti a dobrého počasí a vozidlo žalobkyně nikoho neohrozilo. Správní orgán nezohlednil možnost upustit od uložení sankce.
8. Dále žalobkyně namítá, že jí městský úřad uložil povinnost k úhradě pokuty a úhradě nákladů řízení, přičemž k oběma platbám určit jiný variabilní symbol. Tím žalovaný zasáhl do její majetkové sféry, protože nemá bankovní účet a za dva samostatné vklady v bance by musela zaplatit dvakrát poplatek 100 Kč.
9. Měření rychlosti městská policie podle žalobkyně provedla v rozporu s právními předpisy, a proto takto získaný důkaz nelze v řízení použít. Žalobkyně namítá porušení § 24b odst. 2 zákona o obecní policii, podle kterého policie musí vhodným způsobem uveřejnit informace o zřízení stálého automatického technického systému. Městská policie však o jeho zřízení neinformovala. Navíc je skryté měření rychlosti podle žalobkyně překročením pravomoci obecní policie, protože k takovému skrytému pořizování záznamů nemá zákonné zmocnění.
10. Podle žalobkyně nebyla splněna podmínka pro její potrestání, coby provozovatele vozidla, protože porušení pravidel silničního provozu nezjistil automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy. Správní orgány ve svých rozhodnutích nespecifikují, jaký rychloměr rychlost měřil, proto nelze přezkoumat, zda to byl automat. Tuto námitku žalobkyně vznesla již v odvolacím řízení, ale žalovaný ji řádně nevypořádal. Z ověřovacího listu, který je ve spisu, nevyplývá, že by se jednalo o automat.
11. Pochybení vidí žalobkyně i v tom, že řidič jejího vozidla nebyl upozorněn, že dochází k úsekovému měření rychlosti pomocí speciální dopravní značky. Fotografie vozidla žalobkyně proto městská policie získala neoprávněně.
12. Žalovaný řádně nevypořádal ani námitku podjatosti. O této námitce žalovaný samostatně nerozhodoval, pouze okrajově se jí věnuje v odůvodnění svého rozhodnutí. Žalobkyně tak ztratila možnost odvolat se proti způsobu vypořádání vznesené námitky. S jejím vypořádáním navíc nesouhlasí ani věcně. Městský úřad podle žalobkyně dělal vše pro to, aby naplnil předpoklady obecního rozpočtu, a to i prostřednictvím tlaku na vybírání pokut za každou cenu.
13. Odvolání, které bylo ve věci podáno, měl žalovaný posoudit jako nepřípustné a vůbec k němu neměl přihlížet. Bylo totiž odesláno z datové schránky společnosti, která k jeho podání neměla zmocnění. Rozhodnutí žalovaného proto postrádá právní podklad a je nicotné.

IV. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou. Uvedl, že ze spisu vyplývá, že Policie ČR schválila měření rychlosti Městskou policií Židlochovice mimo jiné v Holasicích. Toto schválení je v souladu s § 79a zákona o silničním provozu.
15. K námitce ohledně výše sankce žalovaný uvedl, že to, že nedošlo k dopravní nehodě, je jedním ze znaků skutkové podstaty přestupku, proto nemůže jít o

polehčující okolnost. Správní orgán nemá povinnost v odůvodnění sdělovat, proč neshledal důvody pro mimořádné snížení pokuty. Žádné konkrétní důvody neuvedla ani žalobkyně.

16. Námitku ohledně způsobu uhrazení pokuty a nákladů řízení považuje žalovaný za účelovou.
17. Ze spisu také vyplývá, že rychlost měřil automatizovaný prostředek bez obsluhy. Námitka, že se jednalo o automatický technický systém ve smyslu § 24b odst. 2 zákona o obecní policii je nedůvodná. Využití rychloměru bylo v souladu s § 79a zákona o silničním provozu. Podle tohoto ustanovení také není označení začátku a konce měření podmínkou jeho provedení. Fotografie získané měřením proto nelze považovat za nezákonné.
18. S námitkou podjatosti se žalovaný řádně vypořádal ve svém rozhodnutí.
19. Jednání žalobkyně považuje žalovaný za zneužívání procesních pravidel. Odvolání ve věci sice bylo učiněno z datové schránky společnosti, mělo ale uznávaný elektronický podpis V. Z., předsedy zmocněnce žalobkyně. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 22/2018-30 má žalovaný za to, že podané odvolání bylo řádné a včasné.

V. Posouzení věci krajským soudem

20. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona s. ř. s.) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud ve věci rozhodl bez jednání. Žalobkyně i žalovaný s tím výslovně souhlasili.
21. V průběhu řízení před krajským soudem došlo ke změně v jeho složení. Samosoudkyni, která doposud ve věci rozhodovala, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodů podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. V souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2021 byla tato věc přidělena novému samosoudci.
22. Dříve, než krajský soud přistoupil k přezkumu zákonnosti rozhodnutí žalovaného, zabýval se otázkou, zda tu vůbec byly zákonem předpokládané procesní podmínky pro jeho vydání, resp. pro samotné vedení správního řízení. Neexistence podmínek pro vedení správního řízení totiž představuje natolik podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které vždy znemožňuje soudní přezkum v mezích uplatněných žalobních bodů (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84). Krajský soud se proto touto otázkou musel zabývat z úřední povinnosti. Dospěl přitom k závěru, že tyto podmínky tu nebyly. Odpor, který podala paní Š. Š. jako předsedkyně Asociace, totiž nelze považovat za právně účinný.
23. Podle § 150 odst. 3 správního řádu může proti příkazu ten, jemuž se povinnost ukládá, podat odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje; to neplatí, byl-li podán nepřípustný nebo opožděný odpor. Správní orgán vyrozumí podatele o podání nepřípustného nebo opožděného odporu. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Zpětvzetí odporu není přípustné. Odpor se podává u správního orgánu,

který příkaz vydal. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

24. Ve věci žalobkyně podala odpor proti příkazu Asociace, za kterou jednala její údajná předsedkyně, paní Š. Š. Podstatné je, že v době podání odporu (24. 10. 2017) tento spolek nebyl zapsán do příslušného rejstříku (k tomu došlo až ke dne 10. 3. 2018). Právně tedy spolek do té doby nevznikl (srov. § 226 odst. 1 ve spojení s § 118 a § 126 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Odpor tedy jménem žalobkyně podala právnická osoba, která neměla právní osobnost. Z judikatury přitom plyne jednoznačný závěr, že podání učiněné právnickou osobou, která dosud nevznikla, nemá žádné právní účinky (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2019, č. j. 8 As 296/2018-41, a ze dne 19. 9. 2019, č. j. 1 As 265/2018-33). Na odpor podaný Asociací je proto nutno hledět, jako by vůbec nebyl podán. Za této situace neměl městský úřad (a následně ani žalovaný) v řízení vůbec pokračovat. Městský úřad nemohl vydat rozhodnutí o přestupku a tím pádem ani žalovaný neměl rozhodovat o odvolání. K podanému odporu neměly správní orgány vůbec přihlížet. Úkon, který by odůvodňoval vedení dalšího řízení po vydání příkazu, totiž nebyl učiněn. Neexistovaly tedy zákonné podmínky pro vedení správního řízení. Je proto nadbytečné, aby se krajský soud zabýval rozhodnutím žalovaného po věcné stránce a vypořádával jednotlivé námitky uplatněné žalobkyní.
25. Totožnou skutkovou situací, ve které šlo dokonce o stejný spolek, se ve své rozhodovací činnosti již zabýval i Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 30. 10. 2019, č. j. 1 As 239/2019-24, dospěl k závěru, že za těchto procesních podmínek je jedinou možností zrušit rozhodnutí obou správních orgánů. Nadále tak bude v právní moci trestní příkaz ze dne 16. 10. 2017, kterým městský úřad žalobkyni uznal vinnou z předmětného přestupku a kterým jí uložil pokutu ve výši 1.500 Kč.

VI. Závěr a náklady řízení

26. Krajský soud dospěl k závěru, že řízení, v rámci kterého žalovaný vydal napadené rozhodnutí, trpí natolik závažnými vadami, pro které nemůže rozhodnutí žalovaného ani rozhodnutí městského úřadu obstát. Neexistoval totiž zákonný podklad pro jejich vydání. Krajský soud proto pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil nejenom rozhodnutí žalovaného, ale také rozhodnutí městského úřadu (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Současně vyslovil, že se věc (byť pouze formálně) vrací k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).
27. Pokud jde o náklady řízení, právo na jejich náhradu má v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. *účastník, který měl ve věci plný úspěch*. Takový účastník zde však není. Tento spor nemá vítěze. Krajský soud sice zrušil rozhodnutí žalovaného, což by za běžných okolností znamenalo úspěch žalobkyně. Z hlediska výsledku celého soudního řízení však žalobkyně úspěšná nebyla. Podanou žalobou se snažila dosáhnout přezkumu zákonnosti rozhodnutí správních orgánů a ve výsledku pak toho, aby nemusela platit pokutu za spáchání přestupku. To se jí však nepovedlo. Přezkumu zákonnosti

rozhodnutí nedosáhla a krajský soud současně označil za právně neúčinný její odpor, kterým se bránila proti příkazu. Příkaz je tedy nadále pravomocný a správní orgány žádné další řízení nepovedou. Krajský soud proto za této specifické situace rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Obdobným způsobem ostatně o nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud ve výše odkazovaném rozsudku č. j. 1 As 239/2019-24.

28. Pro úplnost krajský soud k otázce zveřejňování údajů žalobkyně a jejího zástupce na webových stránkách Nejvyššího správního soudu odkazuje na právní názor Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 118/2017-145.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává přímo u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 10. března 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce